

Bruxelles, den 4.3.2016
COM(2016) 105 final

**RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET, DET
EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG REGIONSUDVALGET**

**Ottende rapport om status over og programmer for gennemførelsen (jf. artikel 17) af
Rådets direktiv 91/271/EØF om rensning af byspildevand**

{SWD(2016) 45 final}

Ottende rapport om status over og programmer for gennemførelsen (jf. artikel 17) af Rådets direktiv 91/271/EØF om rensning af byspildevand

1. Politisk kontekst.....	2
2. Generel vurdering af efterlevelsen	3
2.1 Kloaknet og individuelle eller andre passende systemer (artikel 3).....	4
2.2 Sekundær eller biologisk rensning (artikel 4)	4
2.3 Mere vidtgående eller tertiær rensning og følsomme områder (artikel 5)	4
2.4 Store byer/store udledere	7
2.5 Udviklingen i efterlevelse	7
2.6 Oplysninger om efterlevelse på regionalt plan.....	8
2.7 Resterende udfordringer.....	8
3. Tiltag til fremme af efterlevelse.....	9
3.1 Finansieringsprogrammer	9
3.2 Gennemførelsesprogrammer (artikel 17)	10
3.3 Forbedring af datastyring og videreformidling	13
3.4 Retshåndhævelse.....	14
4. Skabelse af arbejdspladser og vækst ved investeringer i infrastruktur til vandforsyning og spildevandsafledning.....	14
5. Innovation: et centralt element til fremme af ressourceeffektivitet og vækst	16
6. Konklusioner.....	17

1. Politisk kontekst

Ikke-opsamlet og urensset spildevand fra EU's 500 mio. indbyggere er en væsentlig forureningskilde, der påvirker kvaliteten af ferskvands-¹ og havområder², og som udgør en risiko for den menneskelige sundhed og biodiversiteten.

Direktivet om rensning af byspildevand³ fastsætter mindstekrav for opsamling og rensning af byspildevand og er et af de centrale politiske instrumenter under den gældende EU-ret om vand. Gennemførelse af byspildevandsdirektivet har siden vedtagelsen i 1991 især markant reduceret⁴ udledningerne af væsentlige forurenende stoffer såsom organiske stoffer og næringsstoffer, der er hovedårsagen til eutrofiering i farvandene. Gennemførelsen er dog stadig langt fra afsluttet. Nogle af de medlemsstater, der kom med i EU i 2004 eller senere, har mange store områder, hvor efterlevelsen mangler.

Gennemførelsen er en udfordring på grund af de finansielle og planlægningsmæssige aspekter i forbindelse med opførelse af spildevandsinfrastruktur. For at bidrage til at tage hånd om disse udfordringer afsatte EU et væsentligt finansieringsbeløb under EU's samhørighedsfonde (17,8 mia. EUR i programmeringsperioden 2007-2013, idet der stadig kan forekomme ændringer). Investeringer i infrastruktur fører, direkte og indirekte, til økonomisk vækst og beskæftigelse og bidrager således til et af de højt prioriterede områder for den nuværende Kommission, som er fremme af jobskabelse, vækst og investeringer⁵.

Denne rapport kombinerer for første gang data fra medlemsstaterne om opsamling og rensning af byspildevand⁶ og om programmer for gennemførelsen⁷. Dette giver et klart overblik over, på hvilke områder der mangler efterlevelse, og hvad medlemsstaterne har tænkt sig at gøre for at rette op på dette, samt det anslåede investeringsbehov og tidsplanerne for at sikre efterlevelse.

Det er helt afgørende, at bestræbelserne på at forbedre og opretholde efterlevelse af byspildevandsdirektivet fortsætter, jf. også det syvende miljøhandlingsprogram⁸, hvor der står, at for at beskytte, bevare og forbedre EU's naturkapital frem til 2020 skal virkningen af belastningen af overgangsvande, kystvande og ferskvand mindskes betydeligt i overensstemmelse med kravene i vandrammedirektivet.

Højkvalitativ spildevandsbortskaffelse er også et vigtigt spørgsmål for EU's borgere, jf. det europæiske borgerinitiativ "Ret til vand". Kommissionen anerkendte dette⁹ og har forpligtet sig til at træffe foranstaltninger for at håndtere dette spørgsmål. Dette omfatter forstærket gennemførelse, tiltag til forbedring af gennemsigtigheden i styringen af vanddata og en mere struktureret dialog mellem interesseparterne¹⁰.

---

¹ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/60/EF af 23. oktober 2000 om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets vandpolitiske foranstaltninger, i det følgende benævnt "vandrammedirektivet".

² Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2008/56/EF af 17. juni 2008 om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets havmiljøpolitiske foranstaltninger (havstrategirammedirektivet).

³ Rådets direktiv 91/271/EØF om rensning af byspildevand, i det følgende benævnt "byspildevandsdirektivet".

⁴ <http://www.eea.europa.eu/soer-2015/synthesis/report/3-naturalcapital>.

⁵ "Politiske retningslinjer for den næste Kommission": http://ec.europa.eu/index_en.htm.

⁶ Artikel 15 i byspildevandsdirektivet.

⁷ Artikel 17 i byspildevandsdirektivet.

⁸ Afgørelse nr. 1386/2013/EU; stk. 28.

⁹ COM(2014) 177 final.

¹⁰ http://ec.europa.eu/dgs/secretariat_general/followup_actions/citizens_initiative_en.htm.

2. Generel vurdering af efterlevelsen

Vurdering af efterlevelsen foretages på baggrund af de metoder til dataevaluering, der findes i Miljøagenturets Reportnet¹¹.

Alle 28 EU-medlemsstater har fremsendt datasæt i forbindelse med denne indberetningsproces. Der er primært tale om data for året 2012 og i enkeltstående og begrundede tilfælde for 2011 (CY, HU og LT).

Kun data fra 25 medlemsstater blev vurderet. De data, der blev indberettet fra IT og PL var ikke af tilstrækkelig god kvalitet. HR var i 2012 ikke omfattet af nogen forpligtelse til efterlevelse.

Den ottende gennemførelsesrapport dækker mere end 19.000 byer ("byområder") med over 2.000 indbyggere, som genererer forurening svarende til 495 mio. såkaldte populationsækvivalenter (PE)¹². I forhold til den forrige rapport er der noteret et fald på ca. 100 mio. PE, hovedsagelig som følge af den fornyede beregning af byområdernes størrelse på baggrund af nye data fra folketællinger, turistbranchen og industrien i CZ, ES, HU og RO og den manglende medtagelse af populationsdata fra IT og PL.

Næsten 15.000 byer (86 % af EU's forureningsbelastning) ligger i de 15 medlemsstater, der udgjorde EU frem til 2004. De øvrige ligger i de 13 medlemsstater, der kom med i EU i 2004, 2007 og 2013¹³. Mange byområder i flere af sidstnævnte medlemsstater (BG, CY, LV, HU, RO SI og SK) skal først overholde tidsfrister efter 2011/2012 og er dermed ikke blevet vurderet i denne rapport.

Efterlevelsesheden har for EU-15's vedkommende vist sig generelt at være særdeles høj. For de enkelte medlemsstater er en efterlevelseshed på 95-100 % ganske hyppig. Resultaterne er meget dårligere i EU-13, især i følsomme områder. Der er dog konstateret væsentlige fremskridt siden sidste rapport (SWD (2013) 298 final).

De samlede resultater for EU-28 er imidlertid stadig meget gode på grund af den forholdsvis lave årlige forureningsbelastning fra EU-13 (14 %).

Indførelse af en ny metode: afstand til efterlevelseshed

For at få et bedre overblik over situationen i medlemsstaterne vedrørende målet om at opsamle og behandle spildevand omfatter denne rapport for første gang en vurdering af manglerne med hensyn til faktisk korrekt opsamlet, tilsluttet og behandlet spildevand. Denne metode kommer oven i den officielle vurdering af efterlevelsen, der anvendes til at vurdere overensstemmelsen med retlige forpligtelser som følge af byspildevandsdirektivet. Metoderne og resultaterne fremgår af bilaget¹⁴ og kan opsummeres som følger¹⁵:

¹¹ Se <http://rod.eionet.europa.eu/obligations/613>.

¹² "Populationsækvivalenter" eller PE, som er et udtryk, der anvendes i byspildevandsdirektivet, omfatter den organiske forurening fra indbyggerne i en by og fra andre kilder såsom den ikke-fastboende befolkning og landbrugsfødevarerindustrien.

¹³ I denne ottende rapport anvendes udtrykkene EU-13, EU-15 og EU-28, som har en klar betydning på EU-plan, selv om de, for så vidt angår gennemførelsestallene, gælder for henholdsvis 11, 14 og 25 medlemsstater, idet data fra HR, IT og PL ikke er blevet behandlet.

¹⁴ Se bilag.

Selv om der stadig mangler meget arbejde for at sikre fuld efterlevelse af byspildevandsdirektivet, er der sket store fremskridt, og en meget stor del af Europas byspildevand gennemgår faktisk en passende rensning, inden det udledes til miljøet igen.

For at opnå fuld efterlevelse er der brug for nogle tiltag for at udbedre de eksisterende mangler:

- **11** mio. PE (**2** %) skal tilsluttes og behandles eller håndteres ved hjælp af individuelle eller andre passende systemer.
- **48** mio. PE (**9** %) af det byspildevand, der allerede er tilsluttet, skal gennemgå en sekundær rensning.
- **39** mio. PE (**12** %) af det byspildevand, der allerede er tilsluttet, skal gennemgå en mere vidtgående rensning.

2.1 Kloaknet og individuelle eller andre passende systemer (artikel 3)

De fleste medlemsstater opsamler en betydelig del af deres spildevand, idet den gennemsnitlige efterlevelseshgrad er på 98 % (steget fra 94 % i den forrige rapport). 20 medlemsstater når op på en efterlevelseshgrad på 100 %. Alle medlemsstater har enten opretholdt eller forbedret tidligere resultater, undtagen BG. Kun to medlemsstater havde stadig en efterlevelseshgrad på under 60 % (BG og SI). Der er stadig lande, hvor spildevandet kun delvis opsamles, idet man i forholdsvis stor grad (over 20 %) anvender individuelle eller andre passende systemer¹⁶. Dette er tilfældet i EL, HU, LV, LT og SK.

2.2 Sekundær eller biologisk rensning (artikel 4)

92 % af spildevandet i EU gennemgik sekundær rensning i overensstemmelse med bestemmelserne i byspildevandsdirektivet, hvilket er 10 procentpoint mere end i den forrige rapport. 16 medlemsstater nåede en efterlevelse på 90-100 %, yderligere 5 havde nået en efterlevelse på mellem 50 og 90 % (CY, CZ, ES, FR og PT), og 3 (BG, MT og SI) lå på et lavere niveau. Selv om efterlevelseshgraden i EU-13-medlemsstaterne stadig halter bagefter med en generel efterlevelseshgrad på 68 %, er der sket en væsentlig forbedring i forhold til den forrige rapport, hvor kun 39 % af spildevandet gennemgik passende sekundær rensning.

2.3 Mere vidtgående eller tertiær rensning og følsomme områder (artikel 5)

Næsten 75 % af EU's område er nu udpeget som følsomt område. 15 medlemsstater har udpeget hele deres område som et sådant følsomt område, mens 13 medlemsstater kun har identificeret bestemte vandområder som "følsomme". HU og SI har forpligtet sig til i fremtiden at udføre en mere vidtgående rensning i den del af deres område, der befinder sig i Donaus afvandingsområde, og som ikke blev omfattet af sådanne rensningsforpligtelser i deres respektive tiltrædelsestraktater. Detaljer om følsomme områder findes i Miljøagenturets datafremviser¹⁷.

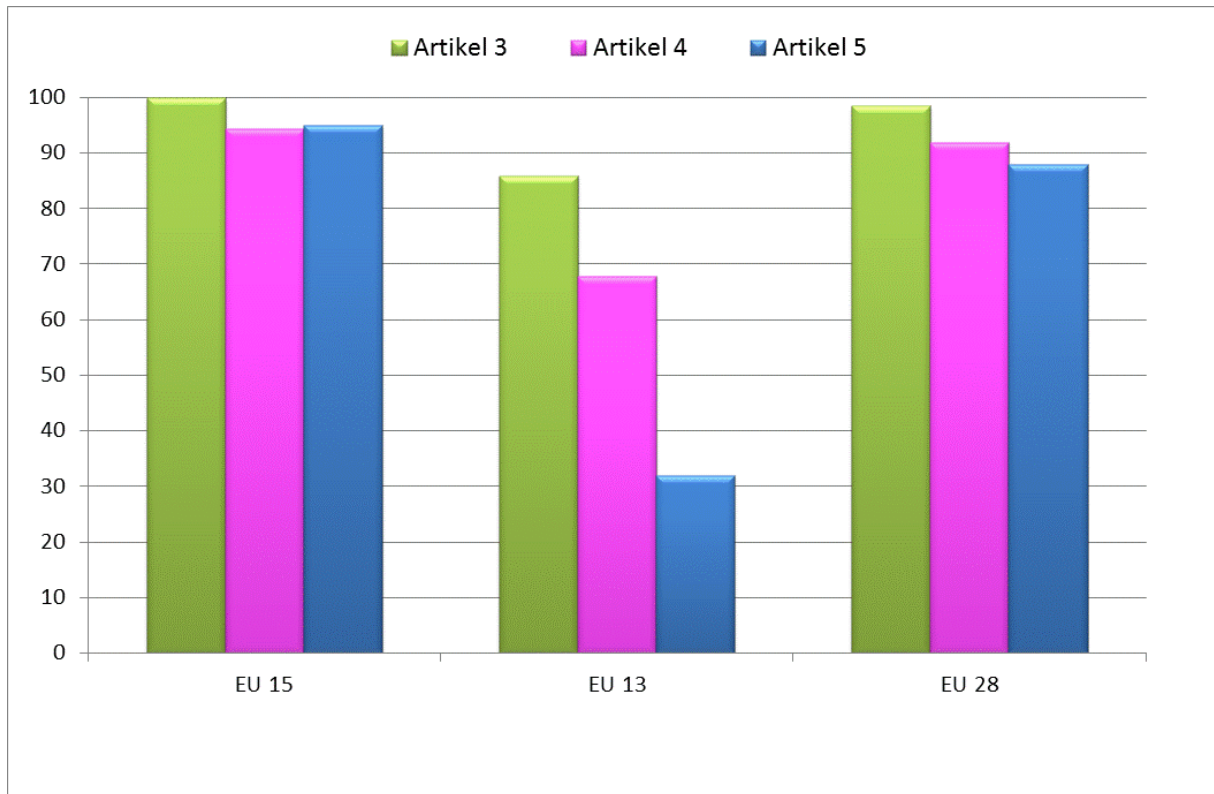
Med en samlet efterlevelseshgrad på 88 % er der siden den forrige rapport sket en væsentlig forbedring på 11 procentpoint. På grund af forsinkelser med gennemførelsen af mere

¹⁵ PL og HR er ikke med, og IT er delvis med i beregningen. Procentdelene vedrører den genererede PE-belastning og er underlagt henholdsvis de overskredne og løbende tidsfrister.

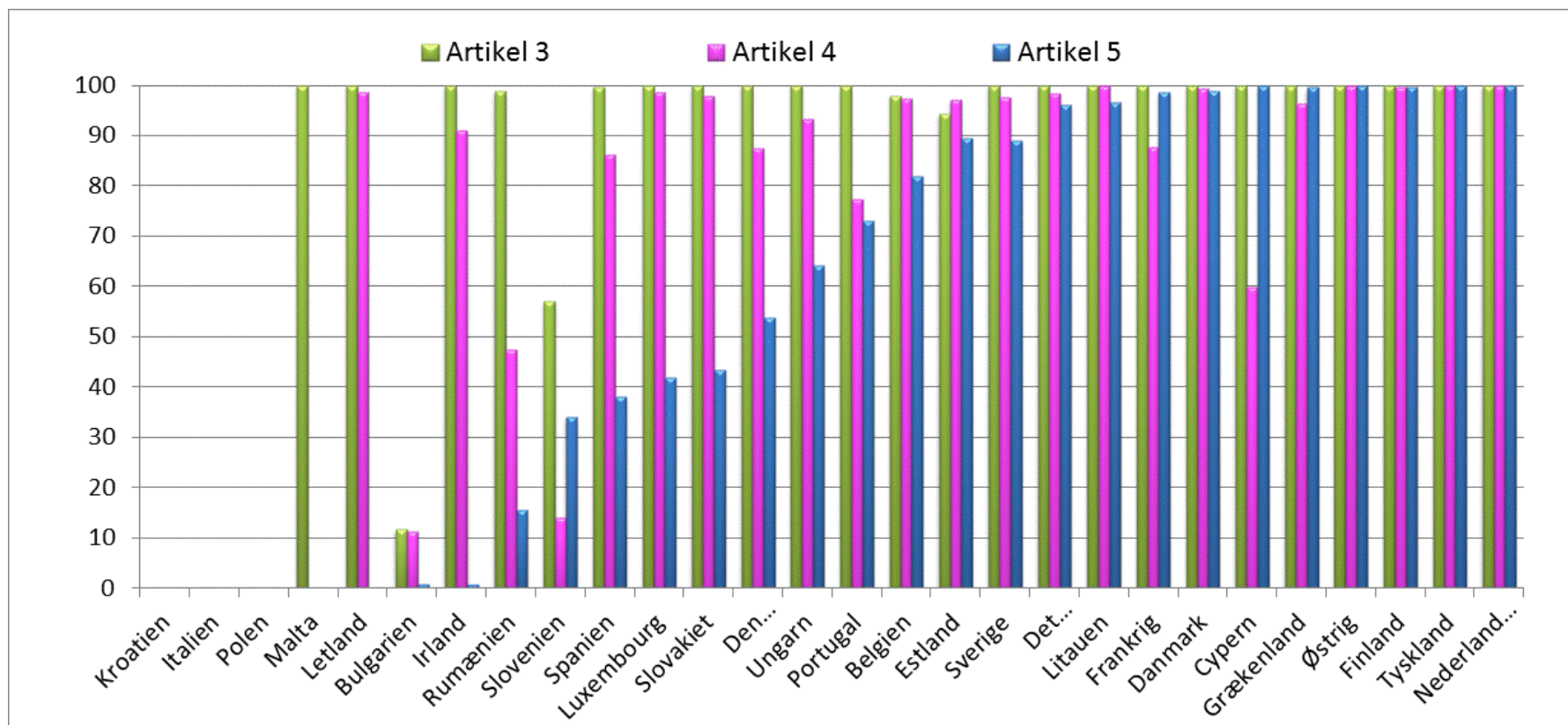
¹⁶ Individuelle systemer eller andre passende systemer, der opnår samme grad af miljøbeskyttelse som kloaknet.

¹⁷ <http://www.eea.europa.eu/data-and-maps/uuwtd/interactive-maps/urban-waste-water-treatment-maps>.

vidtgående rensning i EU-13-medlemsstaterne har disse medlemsstater imidlertid en gennemsnitlig efterlevelseshgrad på 32 %. Samlet set nåede 9 medlemsstater en efterlevelseshgrad på under 50 %, yderligere 4 medlemsstater nåede op på 50-90 %, og som noget positivt havde 12 lande en efterlevelseshgrad på 90-100 %. Vanskeligheder med at opnå fuld efterlevelse omfatter bl.a. det store behov for investeringer, mobilisering af de nødvendige midler, lange og komplicerede procedurer for etablering af ny infrastruktur og for forbedring af den eksisterende infrastruktur.

Figur 1: Efterlevelseshresultater for EU-28, EU-15 og EU-13 vedrørende artikel 3 (opsamling), 4 (sekundær rensning) og 5 (mere vidtgående rensning). De gennemsnitlige værdier er vist afvejset efter forureningsbelastning fra de enkelte medlemsstater.

Figur 2: Efterlevelsresultater pr. medlemsstat for artikel 3 i byspildevandsdirektivet (opsamling), 4 (sekundær rensning) og 5 (mere vidtgående rensning). Medlemsstaterne er opstillet således, at den medlemsstat, der har den laveste efterlevelsgrad for artikel 5, er vist først, og derefter er de vist i stigende rækkefølge efter efterlevelsgrad. I LV var efterlevelsresultaterne for artikel 5 0%, fordi LV indberettede, at ingen af rensningsanlæggene anvendte mere vidtgående rensning, selv om N- og P-resultaterne er i overensstemmelse med kravene i byspildevandsdirektivet. Der kan godt være en lavere efterlevelsgrad for artikel 4 i forhold til artikel 5, idet artikel 5 kun vedrører følsomme områder. Efterlevelsgraden i RO er blevet beregnet på baggrund af den procentdel af den samlede belastning, hvor man efterlever henholdsvis artikel 3, 4 og 5, jf. kravene i tiltrædelsestraktaten, og ikke på baggrund af den procentdel af belastningen, der er forbundet med byområder, som fuldt ud efterlever bestemmelserne (der forelå ikke data for listen over byområder med den efterlevelsgrad, der kræves i tiltrædelsestraktaten).

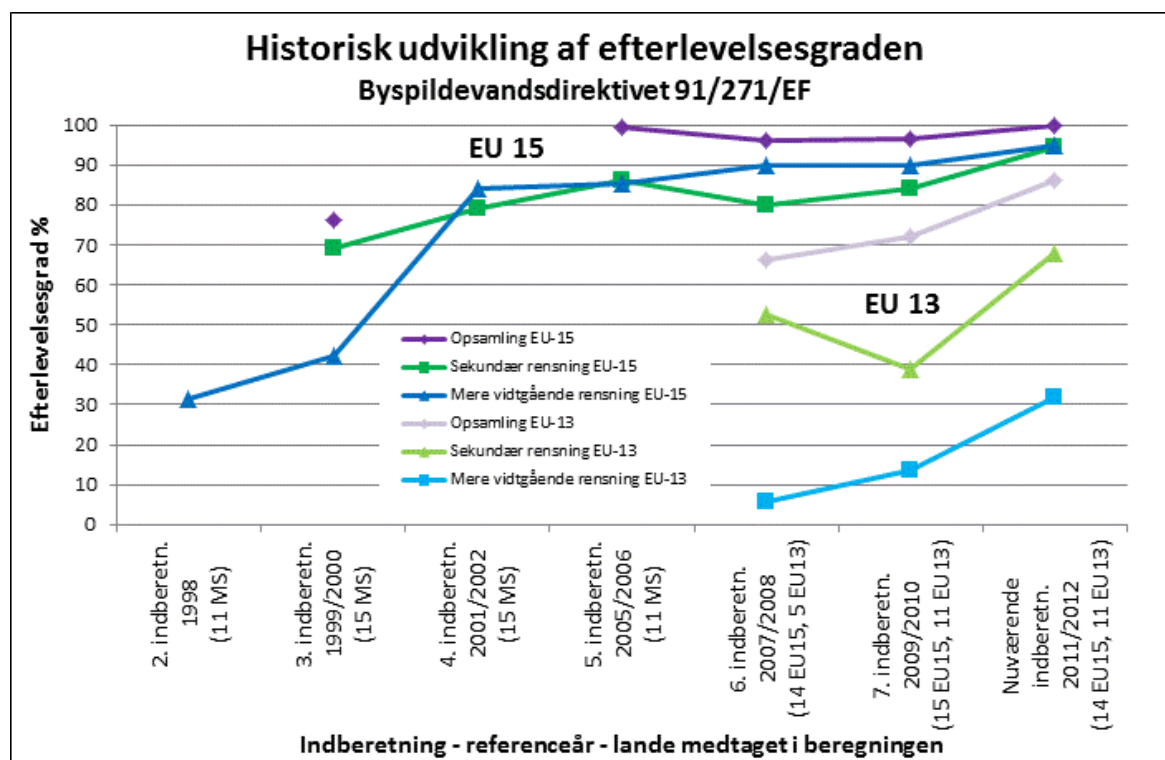
2.4 Store byer/store udledere

463 storbyer (> 150.000 indbyggere) er omfattet af denne rapport. Dette er over 100 mindre end i den forrige rapport, hovedsagelig som følge af at data fra Italien og Polen ikke er taget med. Den forureningsbelastning, der genereres af storbyer, udgør 46 % af den samlede mængde. Omkring 89 % af denne mængde gennemgår en rensning, der er mere vidtgående end det, der kræves i byspildevandsdirektivet. Procentdelen af forurenede materiale, der ikke opsamles eller opsamles og forbliver urensede, er faldet fra 5 % til 2,2 % siden den forrige rapport. Graden af efterlevelse svinger imidlertid markant fra storby til storby. For eksempel er det kun 14 ud af de 28 hovedstæder¹⁸ i EU's medlemsstater, der kan anses for i fuld udstrækning at have efterlevet bestemmelserne i 2011/2012, hvilket ikke desto mindre er 3 hovedstæder mere end i den forrige rapport.

2.5 Udviklingen i efterlevelse

Efterlevelseshesultaterne viser igennem årene en positiv udvikling med undtagelse af faldet fra årene 2005/06 til 2007/08, hvilket skyldes, at nogle lande med dårligere resultater ikke indberettede data i 2005/06. Udviklingstendenserne på lang sigt skal vurderes med forsigtighed, da de indberettede data ikke altid har omfattet de samme medlemsstater/byområder, og der kan være flere grunde hertil såsom: suboptimale IT-systemer i de første faser, gradvis udløb af overgangsfrister for EU-13-lande eller mangelfuld indberetning fra visse medlemsstater.

Den aktuelle rapport omfatter nye data om CY, EE, LV, HU, SI, SK og RO, idet nye tidsfrister er udløbet, hvilket indebærer nye efterlevelseshesforpligtelser. På den anden side kunne data for IT, PL og HR ikke medtages ved beregningen af EU-resultaterne.

¹⁸ Uden Zagreb (stadig uden efterlevelseshesforpligtelser) og Warszawa (vurdering ikke mulig).

Figur 3: Udvikling i efterlevelsesheden siden referenceåret 1998 (baseret på ufuldstændige tilgængelige datasæt).

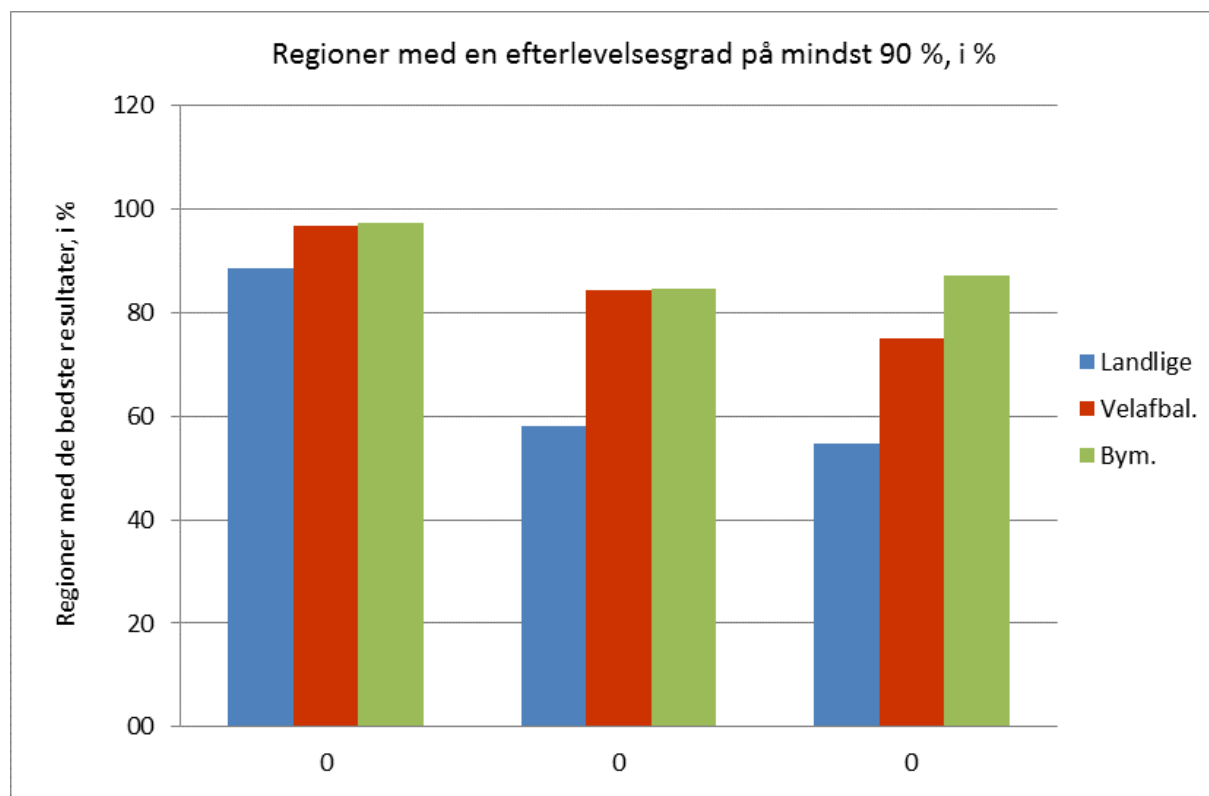
2.6 Oplysninger om efterlevelse på regionalt plan

I denne rapport har Kommissionen for første gang behandlet og medtaget resultater på regionalt plan. Dette giver et mere præcist og nuanceret overblik over efterlevelsen i medlemsstaterne, hvor de samlede tal ikke altid er nyttige.

Medlemsstater med en høj efterlevelseshed på nationalt plan har sædvanligvis den samme udviklingstendens i alle regioner. En lav efterlevelseshed på nationalt plan skyldes imidlertid ofte dårlige resultater i nogle regioner (f.eks. i BG, SI, PT, ES og IE).

Regioner er blevet klassificeret som "landlige", "bymæssige" eller "velafbalancerede" ud fra fordelingen af deres befolkning i henholdsvis fortrinsvis "små" byområder, fortrinsvis "store" byområder eller i et velafbalanceret antal af begge dele.

Andelen af regioner med en høj efterlevelseshed (90-100 %) for artikel 3, 4 og 5 (hvis aktuelt) viser, at de såkaldte "bymæssige" regioner opnår bedre resultater, tæt fulgt af de "velafbalancerede" regioner og med en lavere efterlevelseshed for de "landlige" regioner. Dette kan skyldes de senere efterlevelseshedfrister for mindre byområder.

Figur 4: Procentdel af regioner (bymæssige, landlige eller velafbalancerede), hvor der er opnået en efterlevelseshed på mellem 90 og 100 % for artikel 3, 4 og 5.

2.7 Resterende udfordringer

På trods af forbedringen i efterlevelsen af byspildevandsdirektivet vil der i fremtiden stadig være nogle udfordringer:

- Rettidig tilvejebringelse af højkvalitative og fuldstændige datasæt fra alle medlemsstater, hvilket gør efterlevelsresultaterne mere pålidelige. Udviklingen af de strukturerede gennemførelses- og informationsrammer (i det følgende benævnt SIIF'er) kan være en måde, hvorpå man kan fremme en mere effektiv og strømlinet måde til at indberette oplysningerne som krævet ifølge byspildevandsdirektivet.
- Nogle EU-13-medlemsstater halter stadig bagefter med hensyn til at opfylde deres nuværende efterlevelsforpligtelser, specielt vedrørende spildevandsrensning og især vedrørende den mere vidtgående rensning. EU-13-medlemsstater med løbende tidsfrister skal sikre, at der iværksættes de rigtige foranstaltninger for at opnå efterlevelse, inden overgangsperioderne udløber. Det er helt afgørende med en hensigtsmæssig planlægning vedrørende infrastruktur-mæssige prioriteringer og sikring af de fornødne investeringer.
- Den lave efterlevelsgrad i visse EU-15-medlemsstater og regioner, hvor tidsfristerne for efterlevelse udløb for flere år siden, gør det også til et højt prioriteret område, at der sker forbedringer her.
- Efterlevelsen i storbyer er forbedret, men et væsentligt antal af dem, som foretager udledninger i følsomme områder, udfører stadig ikke mere vidtgående rensning. Dette giver anledning til særlig bekymring på grund af den belastning, de udsætter vandmiljøet for.

3. Tiltag til fremme af efterlevelse

For at hjælpe medlemsstaterne med at nå målene i byspildevandsdirektivet iværksættes der en række tiltag såsom bilaterale dialoger, udvikling af gennemførelsesprogrammer, sikring af infrastrukturinvesteringer via de europæiske struktur- og investeringsfonde og bedre styring samt videreformidling af gennemførelsesdata. Hvis efterlevelsen bliver ved med at være mangelfuld, indleder Kommissionen en formel procedure for overtrædelse af EU-lovgivningen.

3.1 Finansieringsprogrammer

Opførelse af infrastruktur til opsamling og rensning af spildevand kræver betydelige investeringer, og her tilbyder EU finansieringsmuligheder via de europæiske struktur- og investeringsfonde. I de sidste programmeringsperioder har disse midler spillet en afgørende rolle med hensyn til at sætte medlemsstaterne i stand til at foretage investeringer for at opfylde bestemmelserne i byspildevandsdirektivet. I programmeringsperioden 2007-2013 er der indtil videre bevilget ca. 17,8 mia. EUR fra samhørighedsfondene til sådanne infrastrukturprojekter i 22 medlemsstater. Forhandlingerne om de operationelle programmer for perioden 2014-2020 befinder sig i øjeblikket i den afsluttende fase. For denne periode er der visse forudgående betingelser, som skal være opfyldt, hvilket for investeringerne vedrørende vandforsyning og spildevandsafledning omfatter en prisfastsættelsespolitik. Denne mekanisme giver passende incitamenter til at anvende vandressourcer på en effektiv måde og et passende bidrag fra de forskellige vandanvendelsessektorer til dækning af omkostningerne ved vandforsyning og spildevandsafledning efter en takst, der er fastsat i de vandområdeplaner, der blev udarbejdet i forbindelse med vandrammedirektivet. Det sikrer også, at investeringerne foretages inden for nogle strategiske rammer, og at finansieringen bidrager til gennemførelse af den gældende EU-miljøret.

3.2 Gennemførelsesprogrammer (artikel 17)

Medlemsstaterne har i 2014 indberettet oplysninger om deres gennemførelsesprogrammer, jf. artikel 17 i byspildevandsdirektivet¹⁹. Opfølgningen på denne artikel er blevet "genaktiveret" via "Vandplanen"²⁰ som et tiltag til forbedring af efterlevelsesheden. Kombination af oplysningerne om efterlevelse med oplysninger om planlagte og igangværende gennemførelsesprogrammer giver mulighed for at vurdere, om de planlagte foranstaltninger vil være tilstrækkelige til at opnå efterlevelse inden for en rimelig tidsfrist og med de rigtige prioriteringer. Gennemførelsesprogrammerne indeholder ligeledes værdifulde oplysninger om finansiel planlægning og de fornødne ressourcer.

Medlemsstaterne²¹ indberettede 8.600 projekter²² vedrørende infrastruktur til opsamling og rensning af spildevand samt til individuelle eller andre passende systemer til udførelse mellem 2014 og 2027; hovedparten af de indberettede projekter vil være afsluttet inden 2018. Formålet med de fleste projekter (**70 %**) er at reducere eller ophæve den manglende efterlevelse af allerede gældende krav, mens en mindre del (**30 %**) vil være med til at sikre efterlevelse på det tidspunkt, hvor de aktuelle tidsfrister udløber. 37 % af projekterne vedrører investeringer i kloaknet, og 63 % vedrører rensningsanlæg.

Størstedelen af projekterne er planlagt i EU-13. Resten vedrører medlemsstater, hvor der er længere vej, inden man opfylder målene (f.eks. IT og ES), medlemsstater med løbende frister vedrørende nyligt udpegede følsomme områder (f.eks. FR) eller med en infrastruktur, der sikrede efterlevelse, men som skulle fornyes. Planlagt infrastruktur til rensning dækker 7 % (43 mio. PE) af den samlede forureningsbelastning i EU.

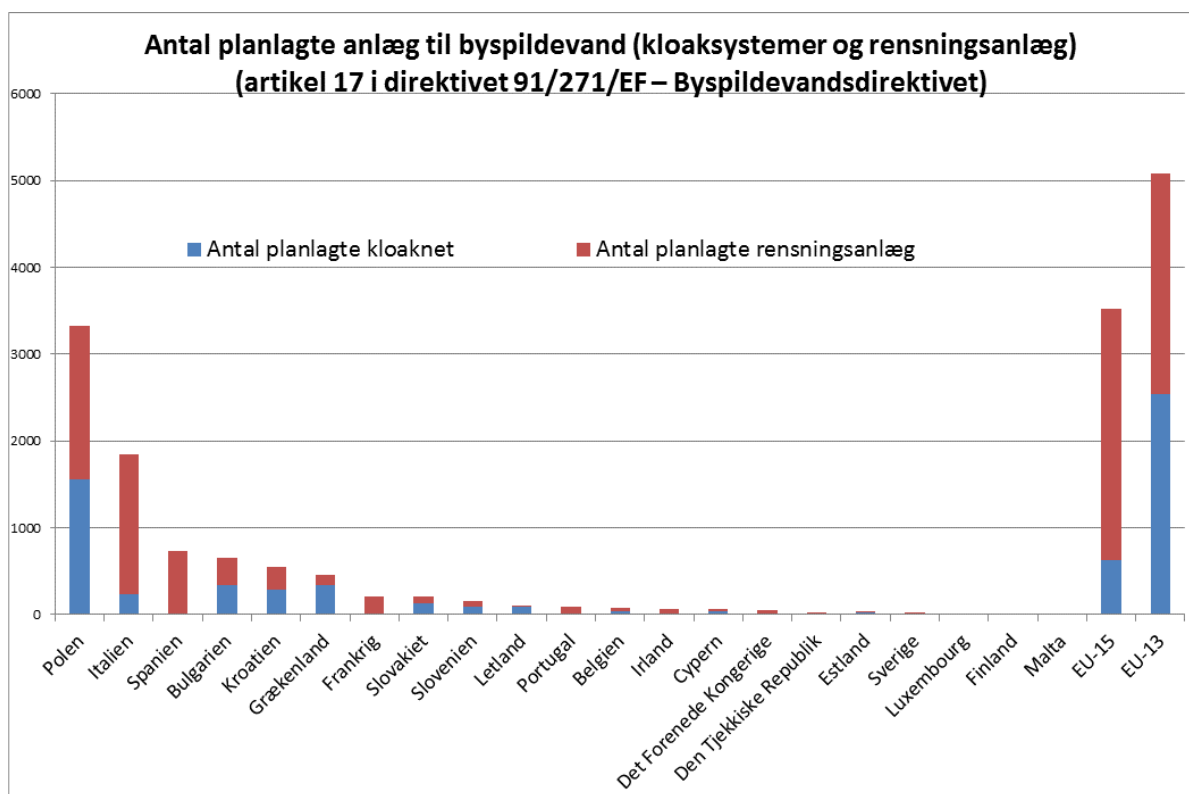
---

¹⁹ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1405007191767&uri=CELEX:32014D0431>

²⁰ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52012DC0673>.

²¹ EL, HU og RO indberettede i henhold til den gamle artikel 17-skabelon og var derfor ikke forpligtet til at give detaljerede oplysninger om projekterne.

²² Tabel 2 og 3 i afgørelse [2014/431/EU: Kommissionens gennemførelsesafgørelse af 26. juni 2014 om formkrav ved underretning om de nationale programmer til gennemførelse af Rådets direktiv 91/271/EØF \(meddelt under nummer C\(2014\) 4208\)](#).

Figur 5: Antal planlagte projekter vedrørende kloaknet og rensningsanlæg til byspildevand

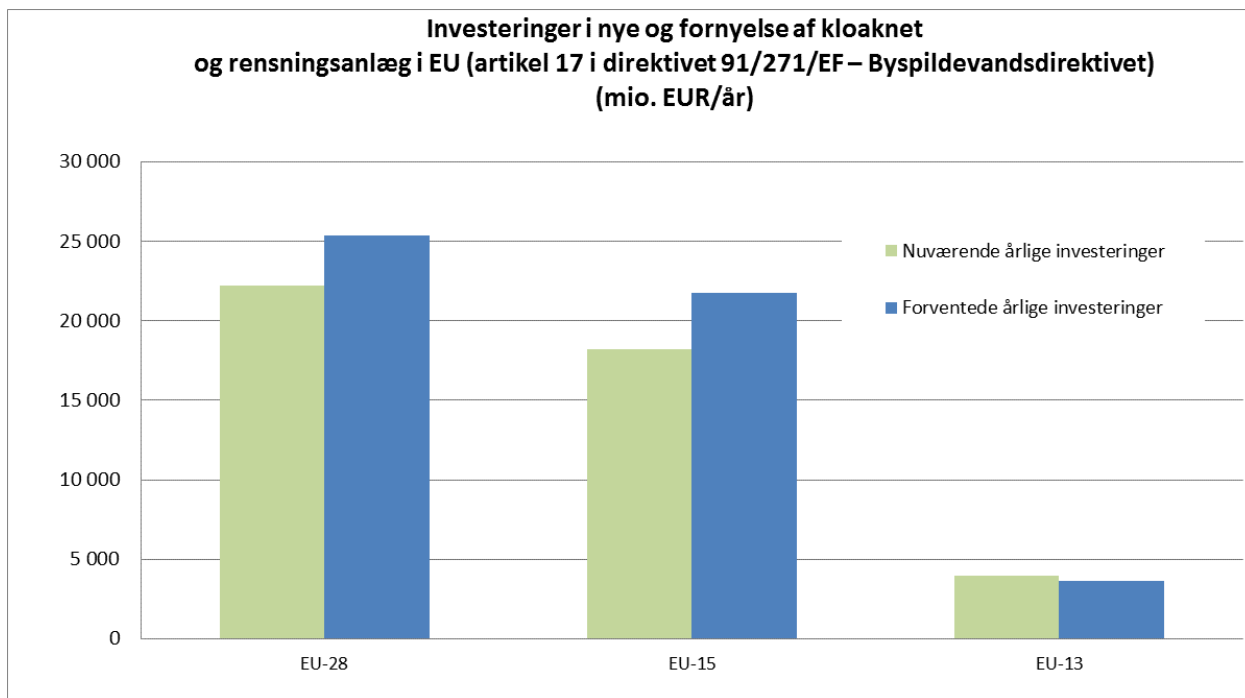
Den samlede skønnede fornødne investering til opførelse af nye projekter, der er nødvendige for at opnå fuld efterlevelse af byspildevandsdirektivet, skønnes at være 22 mia. EUR²³, jævnt fordelt mellem kloaksystemer og rensningsanlæg. Den planlagte EU-relaterede samfinansiering udgør 25 % af det samlede investeringsbehov.

Investeringsplanerne²⁴ går længere end det og omfatter også skøn over, hvor meget der skal bruges til udvidelse og fornyelse af de eksisterende systemer. Disse viser, at den årlige investeringskvote fortsat vil stige med 14 % i forhold til den nuværende situation²⁵ og når op på et gennemsnit på næsten 25 mia. EUR om året: mellem 2015 og 2018 vil der også blive investeret ca. 100 mia. EUR i spildevandsinfrastruktur.

²³ EL, HU og RO er ikke med i denne beregning.

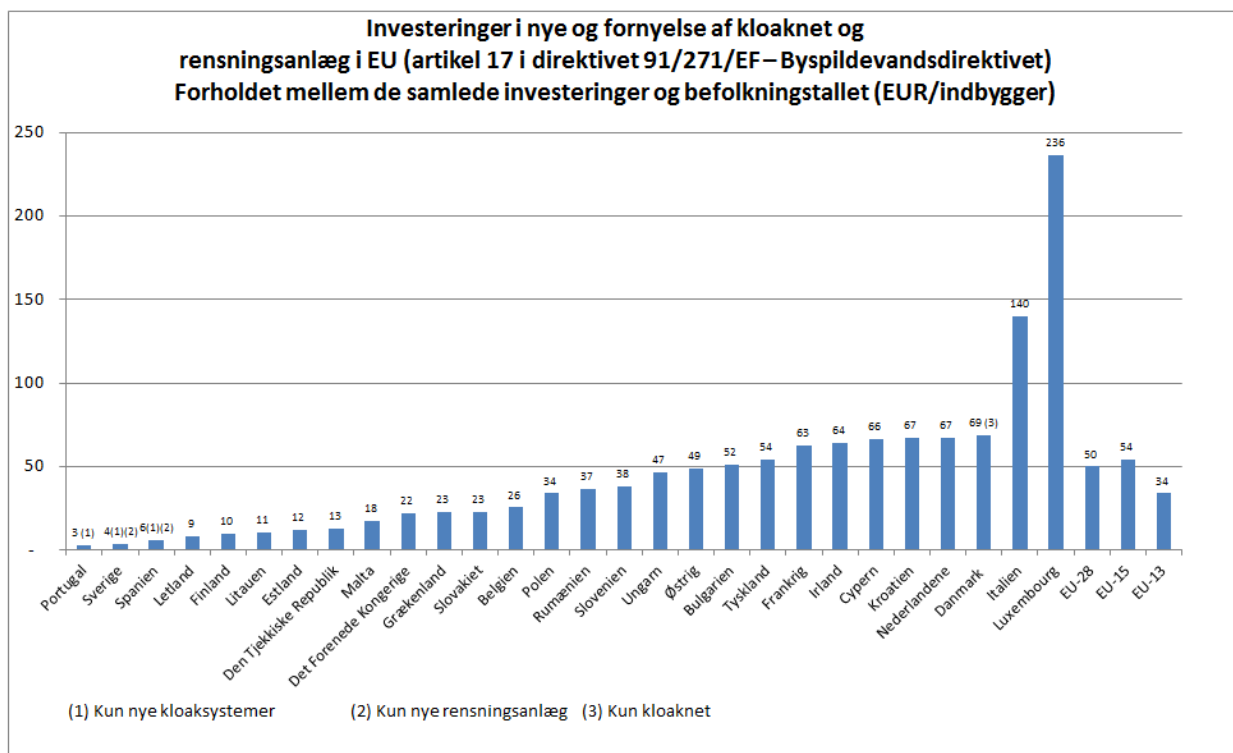
²⁴ Tabel 4 i artikel 17 i gennemførelsesbestemmelsen.

²⁵ Hver medlemsstat har indberettet oplysninger svarende til forskellige perioder. Der blev beregnet et årligt gennemsnit for at sammenligne hver enkelt medlemsstats situation. "Nuværende situation" kan betragtes som den gennemsnitlige årlige investering mellem 2009 og 2013 og "Forventet situation" som de gennemsnitlige årlige investeringer mellem 2014 og 2018.

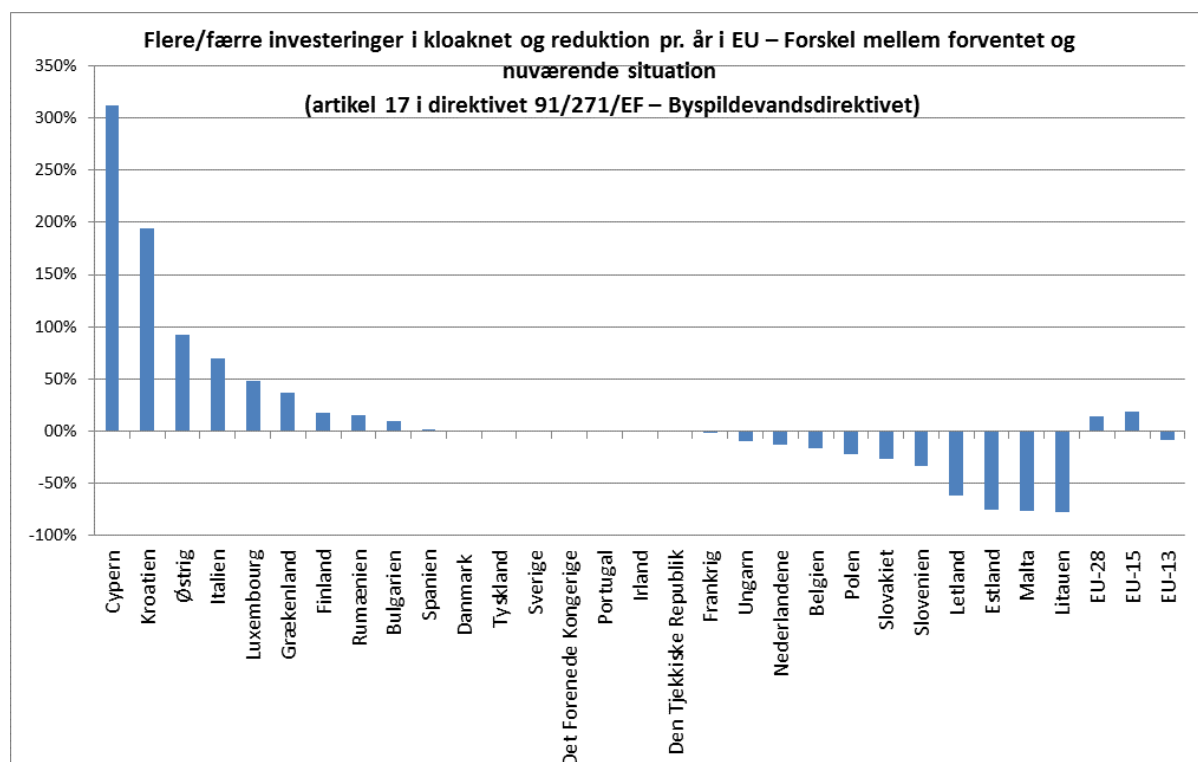
Figur 6: Nuværende i forhold til forventede investeringer i kloaknet og rensningsanlæg til byspildevand

Investeringen beløber sig til 50 EUR pr. indbygger i de kommende år.

Figur 7: Investering pr. indbygger i kloaknet og rensningsanlæg til byspildevand

Udviklingstendensen er dog forskellig fra medlemsstat til medlemsstat: I nogle lande stiger investeringerne, eller de forbliver stabile, mens de i andre lande falder, jf. figuren nedenfor.

Figur 8: Nuværende i forhold til forventede årlige investeringer i kloaknet og rensningsanlæg til byspildevand

3.3 Forbedring af datastyring og videreformidling

Siden 2012 har Europa-Kommissionen gennemført et pilotprojekt under byspildevandsdirektivet for at hjælpe medlemsstaterne med at forbedre indberetningsprocessen og dataformidlingen til offentligheden ved udviklingen af de strukturerede gennemførelses- og informationsrammer (SIIF'er). Konceptet blev først introduceret i meddelelsen²⁶ om bedre udnyttelse af EU's miljøforanstaltninger. Forbedret datastyring vil bidrage til bedre gennemførelse af byspildevandsdirektivet og til reduktion af de administrative byrder, også ved at muliggøre en effektiv opfyldelse af kravene ifølge INSPIRE-direktivet 2007/2/EF²⁷ og direktiv 2003/4/EF²⁸ om offentlig adgang til miljøoplysninger. Indtil videre har fire medlemsstater (CY, LT, SI og IE) været inddraget i udviklingen af nationale SIIF'er, herunder bedre IT-systemer og hjemmesider²⁹ om spildevandsdata³⁰. I næste fase kommer yderligere tre medlemsstater med (HR, PL og RO). Kommissionen arbejder også tæt sammen med Miljøagenturet for at forbedre organisationen

²⁶ COM(2012) 95 final.

²⁷ <http://inspire.ec.europa.eu/>.

²⁸ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32003L0004>.

²⁹ Baseret på "frit" tilgængelig software.

³⁰ IE: <http://uwwtd.oieau.fr/> CY: <http://uwwtd.oieau.fr/cyprus/> LT: <http://uwwtd.oieau.fr/lithuania/> SI: <http://uwwtd.oieau.fr/Slovenian/>.

og videreformidlingen af oplysninger på EU-plan³¹. Resultatet af pilot-SIIF-projektet vil blive anvendt til at udvikle operationelle SIIF'er for andre medlemsstater og EU-interessenter.

3.4 Retsåndhævelse

Kommissionen har hovedsagelig sikret sig, at medlemsstaterne efterlever byspildevandsdirektivet, ved fortsat dialog og tiltag til fremme af efterlevelse, men også, om nødvendigt, ved at indgå i bilateral dialog og iværksætte overtrædelsesprocedurer mod medlemsstater, der ikke efterlever bestemmelserne. Dette er som regel sket via "horisontale" sager, der dækker flere byområder, som er omfattet af de samme efterlevelselsesforpligtelser³² – for de "gamle" medlemsstater siden udløbet af de pågældende frister i byspildevandsdirektivet og for de "nye" medlemsstater gradvist, efterhånden som tidsfristerne for efterlevelse udløber.

Vedrørende den første gruppe har Domstolen afsagt syv domme siden begyndelsen af 2013, hvoraf tre var baseret på artikel 260 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, hvilket vil sige, at Domstolen pålagde tre medlemsstater (BE³³, LU³⁴ og EL³⁵) et engangsbeløb og en bøde for manglende efterlevelse af tidligere domme fra 2004, 2006 og 2007. Dette er de første sager, hvor Domstolen har pålagt bøder for manglende efterlevelse af byspildevandsdirektivet. Fem sager verserer i øjeblikket ved Domstolen.

Kommissionen har også siden 2012 iværksat en række horisontale sager, der dækker op til flere hundrede byområder i en enkelt medlemsstat.

Endelig findes der for "nye" medlemsstater nogle midlertidige, specifikke tidsfrister i de respektive tiltrædelsestraktater, og disse frister er allerede begyndt at udløbe. Kommissionen kontrollerer hovedsagelig medlemsstaternes efterlevelse af disse midlertidige tidsfrister ved hjælp af de regelmæssige indberetningsprocedurer.

På baggrund af den syvende rapport (2009-2010) har Kommissionen indledt bilaterale dialoger med 10 medlemsstater. De formodede overtrædelser er forskellige fra medlemsstat til medlemsstat, idet ikke alle de midlertidige tidsfrister er ens.

4. Skabelse af arbejdspladser og vækst ved investeringer i infrastruktur til vandforsyning og spildevandsafledning

Opførelse af infrastruktur til tilvejebringelse af højkvalitativ spildevandsafledning kræver mange investeringer og aktiviteter, hvilket i væsentlig grad bidrager til arbejdspladser og vækst i vandindustrien.

---

³¹ <http://www.eea.europa.eu/data-and-maps/uwwtd/interactive-maps/urban-waste-water-treatment-maps>.

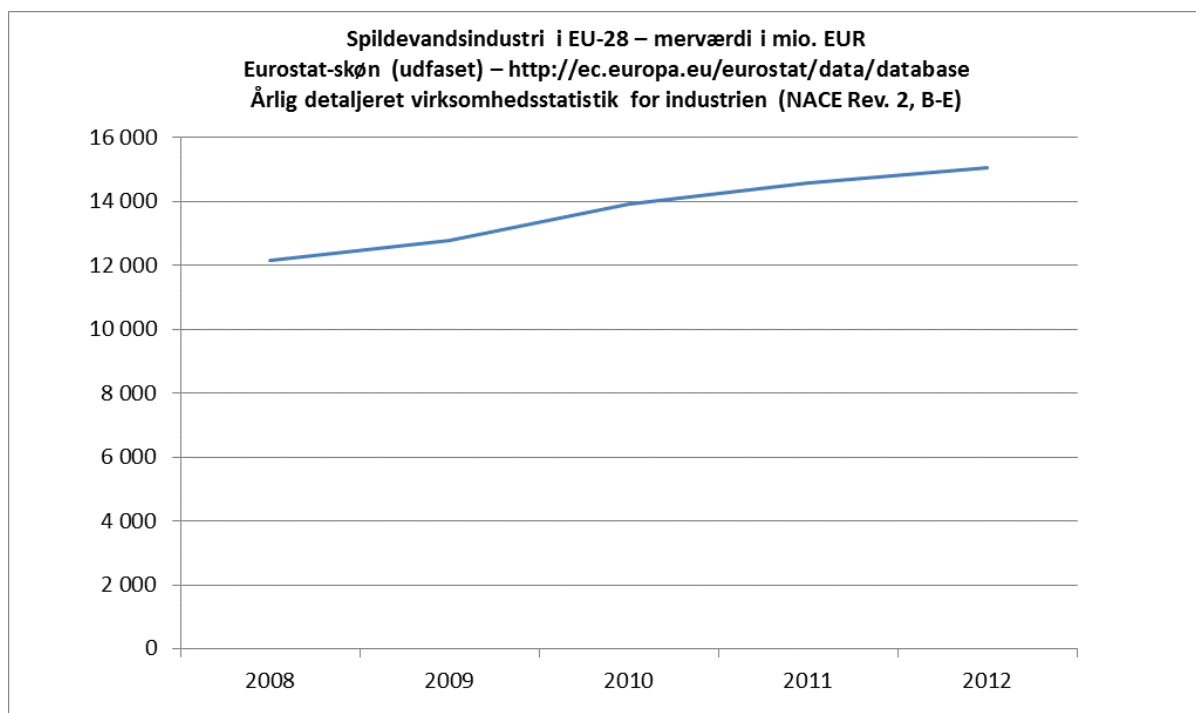
³² I bilaget findes der en oversigt over de pågældende overtrædelsessager til dato og domme siden slutningen af 2012.

³³ C-533/11: Domstolen pålagde BE at betale et engangsbeløb på 10 mio. EUR samt 859.404 EUR for hver 6-måneders-periode indtil fuld efterlevelse af dommen.

³⁴ C-576/11: Domstolen pålagde LU at betale et engangsbeløb på 2 mio. EUR samt 2.800 EUR for hver dag indtil fuld efterlevelse af dommen.

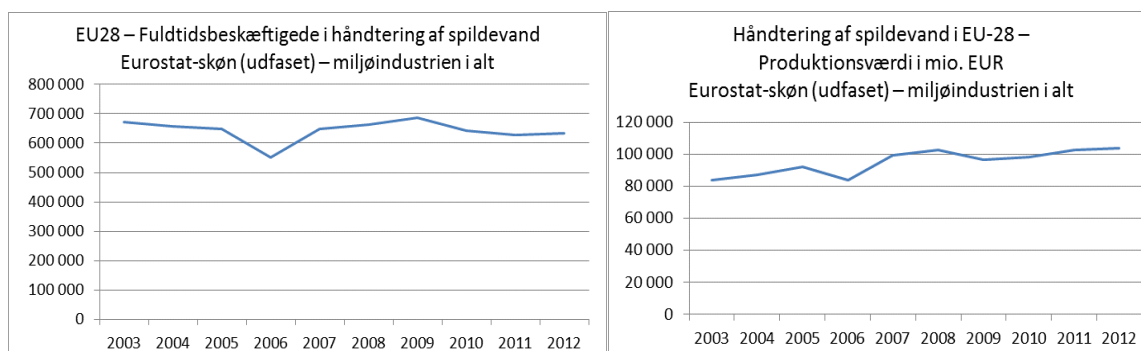
³⁵ C-167/14: Domstolen pålagde EL at betale et engangsbeløb på 10 mio. EUR samt 3.640.000 EUR pr. halvår indtil fuld efterlevelse af dommen.

Hvis man blot kigger på industrisektoren³⁶, udgør den en merværdi på ca. 15 mia. EUR om året.

Figur 9: Udvikling af merværdi for spildevandsindustrien i EU-28 fra 2008 til 2012

Hvis man ser tingene i et større perspektiv, skal det bemærkes, at håndtering af spildevand inden for miljøindustrien³⁷ repræsenterer mere end 600.000 job, en årlig produktionsværdi på mere end 100 mia. EUR og en årlig merværdi på ca. 42 mia. EUR (investeringer, vedligeholdelse og drift samt eksport af teknologi og viden).

Figur 10: Udvikling af antallet af fuldtidsjob og af produktionsværdi ved håndtering af spildevand i EU-28 fra 2003 til 2012

Som beskrevet ovenfor vil spildevandssektoren blive ved med at vokse.

³⁶ Eurostat (NACE Rev. 2, B-E) <http://ec.europa.eu/eurostat/data/database>.

³⁷ Eurostat <http://ec.europa.eu/eurostat/web/environment/environmental-goods-and-services-sector/database>.

Gennemførelse af byspildevandsdirektivet bidrager derfor ikke kun til at nå miljømålene, men bidrager også i væsentlig grad til jobskabelse, vækst og investeringer³⁸. Ifølge Kommissionens investeringsplan³⁹ vedrører adskillige udvalgte støtteberettigede projekter investeringer i spildevands- og drikkevandsinfrastruktur.

5. Innovation: et centralt element til fremme af ressourceeffektivitet og vækst

For at sikre højkvalitativ vandforsyning og spildevandsafledning for borgerne på den mest omkostningseffektive måde er det helt afgørende at investere i at udvikle og i stor skala gennemføre innovative løsninger for at forbedre ressourceeffektiviteten såsom løsninger til genvinding af energi, genvinding og forarbejdning af næringsstoffer til salgbare produkter og genbrug af vand. Innovation er ligeledes en vigtig drivkraft med hensyn til at øge konkurrenceevnen, jobskabelsen og den økonomiske vækst.

Formålet med det europæiske innovationspartnerskab (EIP) om vand⁴⁰ er at fremme udviklingen af innovative løsninger og skabe markedsmuligheder, både inden og uden for EU. Der er udpeget otte prioritetsområder, nemlig genbrug og genanvendelse af vand, vand- og spildevandsrensning, herunder genvinding af ressourcer, sammenhængen mellem vand og energi, risikohåndtering ved oversvømmelse og tørke, økosystemtjenester, vandforvaltning, beslutningsstøttesystemer og overvågning, intelligente teknologier og finansiering til innovation. Et centralt element ved EIP om vand er de 29 frivillige aktionsgrupper med mange interessenter. Deres partnere udvikler, tester, opskalerer, udbreder og stimulerer markedets og samfundets anerkendelse af innovative løsninger på større vandrelaterede udfordringer. Der er allerede blevet iværksat adskillige projekter. Dette er det centrale punkt i gennemførelsesfasen for EIP om vand. Innovative løsninger er også vigtige for at reducere de negative konsekvenser for miljøet i områder med stor befolkningstæthed og for at gøre dem til "intelligente byer".

Vigtigheden af forskning og innovation vedrørende vand er også blevet anerkendt i Horisont 2020, EU's finansieringsprogram for forskning og innovation for 2014-2020. I forbindelse med Horisont 2020-arbejdsprogrammet for 2014-2015 er vand blevet udpeget som et fokusområde med henblik på at bringe innovative vandløsninger på markedet og støtte medlemsstaternes gennemførelse af EIP og det fælles programmeringsinitiativ om vand. Der blev bl.a. fokuseret på demonstrations- og markedsintroduktionsprojekter for at mindske afstanden mellem innovative vandløsninger og markedsintroduktion. I Horisont 2020-arbejdsprogrammet for 2016-2017 behandles emnet vand desuden i hele Horisont 2020-strukturen med henblik på at fortsætte den indsats, der blev igangsat i 2014-2015. Aktiviteter til at fremme vandinnovation i og uden for Europa behandles især inden for områderne cirkulær økonomi, bæredygtige byer, klimatjenester, territorial modstandsdygtighed osv. Især i afsnittet "Samfundsmæssige udfordringer", "Klima, miljø, ressourceeffektivitet og råmaterialer", i Horisont 2020 fremmes konceptet med systemiske metoder via demonstrations- og pilotprojekter i stor skala med en tilstrækkelig grad af nyhedselement og fremskridt med hensyn til det aktuelle tekniske niveau og med det mål at gennemføre og teste nye teknologiske og ikke-teknologiske løsninger. Disse projekter bør også fungere som en måde, hvorpå man kan tiltrække størst interesse fra innovatorer og innovationsbrugere (f.eks.

³⁸ "Politiske retningslinjer for den næste Kommission": http://ec.europa.eu/index_en.htm.

³⁹ COM/2014/0903 final: http://ec.europa.eu/priorities/jobs-growth-investment/plan/index_en.htm.

⁴⁰ <http://www.eip-water.eu/about>.

industrivirksomheder, finansielle aktører, akademiske kredse, forskere, private eller offentlige enheder, regioner, byer, borgere og deres organisationer osv.), hvilket således kan være med til at åbne for yderligere offentlige/private investeringer i vandsektoren og styrke synergien med andre relevante EU-finansieringsmekanismer såsom de europæiske struktur- og investeringsfonde (ESI-fonde), især under Den Europæiske Fond for Regionaludvikling (EFRU).

Innovative løsninger til genbrug af vand og det i høj grad potentielle bidrag til ressourceeffektivitet er temmelig relevant for spildevandssektoren. Som opfølgning på "Vandplanen"⁴¹ ser Kommissionen i øjeblikket på den eventuelle etablering af et instrument på EU-plan for at tilskynde til genbrug af vand, hvilket er et krav under artikel 12 i byspildevandsdirektivet.

6. Konklusioner

- Gennemførelse af byspildevandsdirektivet har reduceret udledningerne af forureningsbelastende organiske stoffer og næringsstoffer i EU og spiller derfor en central rolle med hensyn til at opnå en god miljøtilstand for hav- og ferskvandsområder.
- Trods udfordringer såsom væsentlige investeringsbehov og langtidsplanlægning opnås der en høj efterlevelseshastighed i EU-15. I EU-13 er der stadig væsentlige mangler vedrørende efterlevelse, især for rensning. Der er brug for forstærkede aktiviteter og investeringer for at nå fuld efterlevelse inden for rimelige tidsfrister.
- Gennemførelsesprogrammer viser, at medlemsstater planlægger væsentlige investeringer for at råde bod på den manglende efterlevelse ved at opføre spildevandsinfrastruktur. Medlemsstaterne skal fortsætte med at indhente de nødvendige oplysninger for rettidigt at kunne udpege fremtidige investeringsbehov og driftsomkostninger og at forbedre eller opretholde resultaterne for deres nuværende systemer.
- Der er brug for en yderligere indsats for at forbedre kvaliteten og rettidigheden af de data, der indberettes vedrørende gennemførelse af byspildevandsdirektivet. Til dette formål reviderer og udvikler Kommissionen processer og værktøjer i samarbejde med Miljøagenturet og medlemsstaterne.
- Vandindustrien yder et vigtigt bidrag til den økonomiske vækst og jobskabelsen. Investeringer for at nå fuld efterlevelse af EU-lovgivningen har betydeligt potentiale til at skabe nye arbejdspladser og vækst.
- Investeringer i innovative teknologier er altafgørende for at gøre vandindustrien mere ressourceeffektiv og også bidrage til jobskabelse og økonomisk vækst.

---

⁴¹ http://ec.europa.eu/environment/water/blueprint/follow_up_en.htm.